

گزارش مشاهده جسم خارجی در دستگاه گوارش ماهی قزل آلابی رنگین کمان (*Oncorhynchus mykiss*)

حمیدرضا علیزاده ثابت^۱، مسعود حقیقی^۲، سید جلیل ذریه زهرا^۳

مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور - تنکابن

پست الکترونیکی مسئول مقاله: hralizadeh@yahoo.co.uk

ماهی قزل آلابی رنگین کمان (*Oncorhynchus mykiss*) مانند تعداد زیادی از گونه های ماهی به ویژه گونه های شکارچی، تمایل به بلعیدن ذرات سقوط کننده در آب داشته و قابلیت خوراکی بودن ذرات شکار شده در بخش ابتدای دستگاه گوارش قبل از بلع کامل و ورود به حلق توسط ماهی مورد ارزیابی قرار گرفته است. تاکنون گزارش های انگشتشماری در جهان در مورد بلع اجسام خارجی در ماهیان منتشر شده، که اهم گزارشات مربوط به ماهی حوض تلایبی (*Carassius auratus*) و گربه ماهی دم قرمز (*Phractocephalus hemioliopertus*) می باشد. در این بررسی کهدر پی اعلام تلفات بیش از ۲۰۰ عدد ماهی مولد قزل آلابی رنگین کمان با وزن متوسط ۲ کیلوگرم در یکی از کارگاه های پرورش ماهی سردآبی منطقه کوهستانی دوهزار تنکابن در بهمن ماه ۱۳۸۷ انجام شد، از معده دو عدد ماهی مولد قزل آلابی رنگین کمان، قطعات چوب با بیشینه قطر $0.105 \pm 6/24$ میلی متر و بیشینه طول $0.105 \pm 60/50$ میلی متر خارج گردید. تراکم قطعات چوب در مقایسه با سطح تماس معده بررسی گردید و ترشحات سیاه رنگ با منشأ اپیدرم قطعات چوب در لایه خارجی دیواره معده مورد مطالعه قرار گرفت. مطالعات تکمیلی از نظر عوامل عفونی احتمالی مؤثر در بروز تلفات، اندازه گیری فاکتورهای فیزیکی و شیمیایی آب و بررسی هیستوپاتولوژیک انجام گردید.

کلمات کلیدی: ماهی قزل آلابی رنگین کمان - *Oncorhynchus mykiss* - معده - جسم خارجی - تنکابن - ایران